

Universitätsbibliothek Wuppertal

Renati Des-Cartes Principia Philosophiae

Descartes, René

Amstelodami, 1664

Synopsis sex sequentium meditationum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1384)

S Y N O P S I S

SEX SEQVENTIVM

MEDITATIONUM.

In primâ cause exponuntur propter quas de rebus omnibus, præsertim materialibus, possumus dubitare; quandiu scilicet non habemus alia scientiarum fundamenta, quàm ea quæ antehac habuimus. Etsi autem istius tanta dubitationis utilitas primâ fronte non appareat, est tamen in eo maxima quod ab omnibus præjudiciis nos liberet, viamque facillimam sternat ad mentem à sensibus abducendam: ac denique efficiat, ut de iis, quæ postea vera esse comperimus, non amplius dubitare possimus.

In secundâ, mens quæ propriâ libertate utens supponit ea omnia non existere, de quorum existentia vel minimum potest dubitare, animadvertit fieri non posse quin ipsa interim existat. Quod etiam summe est utilitatis, quoniam hoc pacto distinguit quenam ad se, hoc est, ad naturam intellectualem, & quenam ad corpus pertineant.

S Y N O P S I S.

*neant. Sed quia forte nonnulli rationes de anime immortalitate illo in loco expectabunt, eos hic monendos puto me conatum esse nihil scribere quod non accuratè demonstrarem; ideoque non alium ordinem sequi potuisse, quàm illum qui est apud Geometras usitatus, ut nempe omnia præmitterem ex quibus quæsitæ propositio dependet, antequam de ipsa quidquam concluderem. Primum autem & præcipuum, quod prærequiritur ad cognoscendam anime immortalitatem; esse ut quam maximè perspicuum de eâ conceptum, & ab omni conceptu corporis planè distinctum formemus; quod ibi factum est: Præterea verò requiri etiam ut sciamus ea omnia, quæ clarè & distinctè intelligimus, eo ipso modo, quo illa intelligimus, esse vera: quod ante quartam meditationem probari non potuit; & habendum esse distinctum nature corporeæ conceptum, qui parim in ipsa secunda, partim etiam in quinta & sexta formatur; atque ex his debere concludi ea omnia, quæ clarè & distinctè concipiuntur, ut substantiæ diversæ, sicuti concipiuntur mens & corpus, esse revera substantiās realiter à se mutuo distinctas; hocque in sexta concludi: idemque etiam in ipsa confirmari, ex eo quod nullum corpus nisi divisibile intelligamus, contra autem nullam mentem nisi indivisibilem: neque enim possumus ullius mentis mediam partem concipere, ut possumus cujuslibet quantumvis exigui corporis; adeo ut eorum nature non modo diversæ, sed etiam quodammodo contrariæ agnoscantur; Non autem ulterius eâ de re in hoc scripto me egisse; tum quia hæc sufficiunt ad ostendendum ex corporis corruptione mentis interitum non sequi, atque sic ad alterius vite spem mortalibus faciendam; tum etiam quia præmissæ, ex quibus ipsa mentis immortalitas concludi potest, ex totius Physicæ explicatione dependent: primò ut sciatur omnes omnino substantiās, sive res; quæ à Deo creari debent ut existant, ex natura suâ esse incorruptibiles, nec posse unquam desinere esse, nisi ab eodem Deo concursum suum eis denegante ad nihilum reducantur, ac deinde ut advertatur corpus quidem, in genere sumptum, esse substantiam, ideoque nunquam etiam perire, sed corpus humanum; quatenus à reliquis differt corporibus, non nisi ex certâ membrorum configuratione, aliisque ejusmodi accidentibus esse conflatum; mentem verò humanam non ita ex ullis accidentibus constare, sed puram esse substantiam: etsi enim omnia ejus accidentia mutantur, ut quòd
alias*

alias res intelligat, alias velit, alias sentiat, &c. non idcirco ipsa mens alia evadit: humanum autem corpus aliud fit ex hoc solo quod figura quarundam ejus partium mutetur: ex quibus sequitur corpus quidem perfacile interire, mentem autem ex naturâ suâ esse immortalam.

In tertiâ Meditatione meum præcipuum argumentum ad probandam Dei existentiam satis fuse, ut mihi videtur, explicui. Verumtamen, quia, ut Lectorum animos quàm maximè à sensibus abducerem, nullis ibi comparationibus à rebus corporeis petitis volui uti, multe fortasse obscuritates remanserunt, sed quæ, ut spero, postea in responsionibus ad objectiones planè tollentur; ut inter cæteras quomodo idea entis summè perfecti, quæ in nobis est, tantum habeat realitatis objectivæ, ut non possit non esse à causâ summè perfectâ, quod ibi illustratur comparatione machine valde perfectæ, cujus idea est in mente alicujus artificis, ut enim artificium objectivum hujus idee debet habere aliquam causam, nempe scientiam hujus artificis, vel alicujus alterius à quo illam accepit, ita idea Dei, quæ in nobis est, non potest non habere Deum ipsum pro causa.

In quartâ probatur ea omnia, quæ clarè & distinctè percipimus, esse vera: simulque in quo ratio falsitatis consistat explicatur: quæ necessariò sciri debent tam ad præcedentia firmanda, quàm ad reliqua intelligenda. Sed ibi interim est advertendum nullo modo agi de peccato, vel errore qui committitur in persecutione boni & mali, sed de eo tantum qui contingit in dijudicatione veri & falsi. Nec ea spectari, quæ ad fidem pertinent, vel ad vitam agendam, sed tantum speculativas; & solius luminis naturalis ope cognitæ veritates.

In quinta præterquàm quod natura corporea in genere sumpta explicatur, nova etiam ratione Dei existentia demonstratur: sed in qua rursus nonnullæ forte occurrent difficultates, quæ postea in responsione ad objectiones resolventur: ac demique ostenditur quo pacto verum sit ipsarum Geometricarum demonstrationum certitudinem à cognitione Dei pendere,

In sexta denique intellectio ab imaginatione secernitur; distinctio-
num signa describuntur: mentem realiter à corpore distingui, probatur: eandem nihilominus tam arctè illi esse conjunctam, ut unum quid

cum ipso componat, ostenditur; omnes errores qui à sensibus oriri solent, recensentur, modi quibus vitari possint exponuntur; & denique rationes omnes ex quibus rerum materialium existentia possit concludi, afferuntur: non quòd eas valdè utiles esse putarim ad probandum id ipsum quod probant, nempe reverà esse aliquem mundum, & homines habere corpora, & similia, de quibus nemo unquam sanæ mentis seriò dubitavit; sed quia illas considerando agnoscitur non esse tam firmas, nec tam perspicuas, quàm sunt eæ, per quas in mentis nostræ & Dei cognitionem devenimus; adeò ut hæc sint omnium certissima, & evidentissima, quæ ab humano ingenio sciri possint. Cujus unius rei probationem in his meditationibus in hi pro scopo proposui. Nec ideo hic recenseo varias alias questioncs de quibus etiam in ipsis ex occasione tractatur.

MEDI-

ME

P

De

luc; sed im
bam, quæ
nulla seque
essem in cu
berando co
tis omnibu
cedo, serio
eversioni v
esse falsas e
sed quia pa
plane cert